

зовнішнього середовища, захисту підприємств від її негативного впливу і розглядається зміст категорії економічної безпеки підприємства.

Слід зауважити, що у ресурсно-функціональному підході як основні напрями економічної безпеки підприємства розрізняють сім функціональних складових: інтелектуально-кадрову, фінансову, техніко-технологічну, політико-правову, екологічну, інформаційну і силову.

Тому ретельне вивчення суті ресурсно-функціонального підходу до розуміння економічної безпеки підприємства дозволяє відзначити його основну гідність — всеосяжний, комплексний характер, оскільки в рамках цього підходу досліджуються найважливіші чинники, що впливають на стан функціональної складової економічної безпеки підприємства, вивчаються основні процеси, що впливають на її забезпечення, проводиться аналіз розподілу і використання ресурсів підприємства, розглядаються економічні індикатори, що відображають рівень забезпечення функціональної складової економічної безпеки підприємства, і розробляються заходи по забезпеченню максимально високого рівня функціональною складовою економічної безпеки підприємства.

Результати дослідження діяльності промислових підприємств України, що ведуть зовнішньоекономічну діяльність дають можливість зробити висновок, що досягнення високої конкурентоспроможності залежить не тільки від внутрішньої організації виробничого процесу, а і від ефективної побудови зовнішнього логістичного процесу.

Дослідження вітчизняних науковців свідчать, що витрати на перевезення при здійсненні зовнішньоекономічної діяльності значно впливають на потенційні можливості підприємств – експортерів, на їх появи на міжнародних ринках товарів та послуг.

Крім того, такий фактор, як час транспортування вантажів є найголовнішим з факторів, який впливає на транспортні витрати промислових підприємств.

Транспортна інфраструктура, яка складається з мережі залізниць, автомагістралей, морських та річкових портів, складського господарства, прикордонних пунктів пропуску, систем електронної обробки даних, телекомунікацій та зв'язку, які підтримують процеси керування і регулювання транспортних процесів є необхідними елементами, які визначають конкурентоспроможність видів транспорту та економічну ефективність транспортних послуг.

Таким чином, підвищення ефективності взаємодії підприємства з суб'єктами зовнішнього

середовища, здійснювані тимчасово або постійно, на документальній або інформаційній основі, результати яких роблять безпосередній вплив на прибуток підприємства в певній мірі залежить від злагодженої роботи єдиної транспортної системи України.

УДК 658.5:681.518

РОЛЬ КОНТРОЛІНГУ ПРИ АНАЛІЗІ ІНФОРМАЦІЙНИХ ПОТОКІВ ПРОМИСЛОВОГО ПІДПРИЄМСТВА

Єрмоленко О.А., ст.викладач (УкрДАЗТ)

Проблеми своєчасного забезпечення керівництва підприємств оперативною інформацією в значній мірі визначається недосконалістю системи інформаційних потоків підприємства. Для прийняття коригуючи управлінських рішень керівництво повинно мати доступ до оперативної інформації, щодо діяльності підприємства. Традиційно інформацію, щодо фактичних витрат на виробництво надає бухгалтерія, але ця інформація не є оперативною, хоча і є повністю достовірною. Все це свідчить про те, що приймаючи рішення керівництво оперує даними, які вже фактично застарілі і опирається лише на інтуїцію. Оперативно може бути представлена лише інформація про обсяги випущеної продукції, на основі щоденної зведеної інформації по цехам. А також інформація про рух грошей на розрахунковому рахунку на основі платіжних доручень і виписок які поступають до фінансового відділу щоденно.

Усе вищезазначене свідчить про необхідність створення системи забезпечення керівництва оперативною, щоденною інформацією про виручку та витрати підприємства. Для цього необхідно навести лад в інформаційних потоках підприємства за допомогою впровадження служби контролінгу. До типових недоліків системи інформаційних потоків українських промислових підприємств можна віднести дублювання інформації, відсутність релевантної інформації, відсутність відповідальності за документацію, несвоєчасність надання інформації, інформація не завжди доходить до виконавців і може потребувати уточнення.

І тоді пріоритетною задачею служби контролінгу стає постійне вдосконалення системи інформаційних потоків, змінення алгоритмів проходження документів та автоматизація передачі інформації. При цьому всьому система інформаційних потоків контролінгу повинна бути ретельно продумана та органічно вписана в

загальну систему інформаційних потоків підприємства і відповідати вимогам своєчасності, достовірності, релевантності, корисності, повноти, зрозумілості та регулярності надходження. Ще необхідно провести аналіз функціонування діючої на підприємстві системи інформаційних потоків на наявність «вузьких місць», зайвих ланок, але при цьому у служби контролінгу повинні бути певні повноваження.

Впровадження системи контролінгу і оптимізація системи інформаційних потоків в свою чергу веде до перебудови всього документообігу підприємства і його ускладнення. І служба контролінгу вивчає процеси виникнення, руху і обробки інформації, а також направленості та інтенсивності документообігу на підприємстві.

Немаловажну роль слід приділити створенню графіків інформаційних потоків, що дозволяють наглядно оцінити систему інформаційних потоків підприємства. Але слід зазначити що на рівні підприємства доречно будувати графіки інформаційних потоків по окремих проблемам, тому що кількість інформаційних потоків дуже велика і при цьому важко виявити єдиний алгоритм. А на рівні окремих цехів допускається побудова загального графіка інформаційних потоків по усіх проблемах, тому що кількість інформаційних потоків тут не така велика, хоча можлива побудова графіків по кожній проблемі.

УДК 330. 34

СОЦІАЛЬНО-ОРІЄНТОВАНЕ ПІДПРИЄМНИЦТВО: ВИЗНАЧЕННЯ СТАНУ і УМОВИ РОЗВИТКУ

Єфіменко Т.І., к.е.н., доцент (УкрДАЗТ)

Жодного українця сьогодні не залишає байдужим думка у вигляді формули: збереження нації і її духовне відродження на основі ефективної економіки, етичних норм ведення бізнесу, довіри населення до державних інститутів й патріотичного виховання. Кого може сьогодні розв'язати цю формулу? Це державні інституції, громадські організації, суб'єкти господарювання (підприємства і підприємці), людина особисто, як індивідум або релігія? Дискусія з цього питання залучає в своє коло все більше зацікавлених осіб, але не дає однозначної відповіді.

Достатньо прихильників тієї думки, що основну роль у розкритті даної формули слід покласти на підприємницьке співтовариство. В роботах вітчизняних вчених з питань етики в бізнесі вже заявлений цей методологічно новий

підхід до суспільно-історичної місії підприємництва в умовах сучасної економіки і висунуто тезу про те, що ціль підприємництва - не тільки максимізація прибутку, - вона містить у собі соціальний аспект. Історична місія підприємницької діяльності полягає в тому, щоб забезпечити ефективний ріст вітчизняної економіки й посилити її ролі у світовому конкурентному просторі з метою і на основі підвищення рівня життя громадян. Цю роль може виконати тільки соціально-орієнтоване підприємницьке співтовариство, що володіє необхідними ресурсами, такими як: організація, праця, капітал, інформація, новаторство.

До сукупності умов, що необхідні для реалізації соціальної відповідальності підприємців слід включити: 1) позитивний образ підприємця у свідомості громадського суспільства; 2) відносини рівноцінного стратегічного партнерства між інститутами підприємництва та держави; 3) участь підприємців, у виховних заходах, особливо спрямованих на молодь; 4) підприємницький патріотизм, заснований на неухильному дотриманні законів держави. Без ефективної підприємницької діяльності неможливо моральне оздоровлення і соціальний розвиток суспільства.

Соціальна відповідальність визначає стратегічну лінію добровільного поведіння підприємців, що стосується їх економічних інтересів на системній основі. При формуванні категорії соціально-відповідальне підприємництва пропонується врахувати три рівні : підприємство, регіон і держава.

Для демонстрації інтегруючої ролі підприємництва як соціального фактора; потребує подальшого розвитку система показників соціального стану суспільства, яку пропонується доповнити показниками:

- «коефіцієнт соціальної відповідальності», що розраховується з урахуванням між іншим, сум коштів, витрачених на кожному з трьох рівнів (підприємство, регіон і держава) для фінансування соціальних заходів та показників, що відбивають результативність такого фінансування.

- «індекс соціальної відповідальності підприємництва», виражений як відношення суми середньозважених показників соціальної відповідальності з урахуванням коефіцієнта соціальної відповідальності на трьох рівнях, до суми відповідних значень базового періоду або еталонного значення.

Індекс соціальної відповідальності і коефіцієнтів соціальної відповідальності можуть бути використані як критерії порівняльної оцінки стану підприємницького середовища, будучи індикаторами розвитку соціально-орієнтованого підприємництва.

Впровадження програм оцінювання стану